

Paweł Warchoł OFMConv

<https://orcid.org/0000-0002-8147-9484>

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy

Znaczenie darów hierarchicznych i charyzmatycznych w świetle wybranych ruchów kościelnych

15 maja 2016 roku kard. Gerhard Müller, prefekt Kongregacji Nauki Wiary, podpisał list *Iuvenescit Ecclesia* skierowany do biskupów Kościoła katolickiego dotyczący relacji między darami hierarchicznymi a charyzmatycznymi dla życia i misji Kościoła¹. Wyjaśnia w nim, że darów tych nie wolno rozdzielać, gdyż łączą ich wspólne więzi. W utrzymywaniu tej jedności niezbędni są hierarchowie i charyzmatycy, aby ludzka słabość nie nadszarpnęła dobra, którego źródłem jest Duch Święty. On bowiem stale odmładza Kościół. Dostrzega się to w historii Kościoła, czego wymownym znakiem są różne zakony i zgromadzenia, a w wieku XX Sobór Watykański II oraz Ruch Odnowy w Duchu Świętym, w którym charyzmat wpływający od świeckich wpłynął także na duchownych i objął cały Kościół. W dziele ewangelizacji świeccy i duchowni wzajemnie się uzupełniają oraz dają czytelne świadectwo bycia uczniami Chrystusa i przynosząc zbawcze owoce dla ludzkich dusz. Przypatrzmy się zatem, w jaki sposób jedność między darami charyzmatycznymi a hierarchicznymi miała miejsce w praktyce.

¹ Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 3.

Teologiczna wykładnia listu o charyzmatkach

W liście Kongregacji Nauki Wiary są wyjaśniane relacje między darami hierarchicznymi a charyzmatycznymi w oparciu o biblijne podstawy zawarte w Nowym Testamencie, szczególnie w teologii św. Pawła Apostoła. Wychodząc od zdefiniowania charyzmatów, nazywanych „hojnymi darami” i udzielonymi przez Ducha Świętego, odróżnia się je od łask podstawowych, jakimi są łaska uświęcająca oraz cnoty teologiczne: wiara, nadzieja i miłość². Charyzmaty dane dla dobra wszystkich odnoszą się też do pojedynczych osób. Obfitość ich jest rozmaita, a podane katalogi wciąż są niepełne. Warunkiem ich skutecznego oddziaływania jest miłość, gdyż bez niej nie przynoszą owoców. Charyzmaty nie przeciwstawiają się sobie, lecz cechują się spójnością i komplementarnością³. Z tej racji nie można przeciwstawiać Kościoła instytucjonalnego Kościołowi charyzmatycznemu⁴, bowiem Kościół jest jeden. Został założony przez Chrystusa, którego działalność zainaugurował Duch Święty w wieczniku, obdarzając apostołów swoimi darami.

Aby niwelować napięcia związane z charyzmatami, niezbędne jest ich rozeznanie. Taką władzę mają pasterze Kościoła, co potwierdza św. Paweł, który ze względu na posługę, jaką otrzymał od Jezusa, rozciąga ją także nad tymi, którzy są obdarzeni charyzmatami. W tym celu udziela im instrukcji⁵, a ci winni życzliwie ją przyjąć i wcielić w życie⁶.

Temat charyzmatów analizowany w Nowym Testamencie nie wyczerpuje całego zagadnienia, dlatego autorzy listu odwołują się do nauczania Soboru Watykańskiego II. W numerze 4 konstytucji dogmatycznej *Lumen gentium* piszą „o darach hierarchicznych i charyzmatycznych, połączonych ścisłymi więzami”, które mają to samo pochodzenie i ten sam cel, gdyż obydwa pochodzą od Boga⁷.

Stwierdzenia te są owocem dyskusji soborowych, w których uczestnicy zastanawiali się nad charyzmatami, ukazując je w ścisłej jedności z darami hierarchicznymi. Zaprezentowali ponadto rzeczywistość charyzmatyczną w kontekście udziału Ludu Bożego w proroczej funkcji Chrystusa, aby

2 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 4.

3 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 7.

4 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 7.

5 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 7.

6 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 7.

7 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 8.

wiernym udzielić łask i wykorzystać je w celu odnowy Kościoła⁸. Dary zaś winny być przez wiernych przyjmowane z wdzięcznością, służąc rozwojowi Ludu Bożego⁹.

Naukę o darach charyzmatycznych i instytucjonalnych kontynuował św. Jan Paweł II, który podkreślał jedność obydwóch wymiarów „przyczyniających się do uobecnienia w świecie tajemnicy Chrystusa i Jego zbawczego dzieła”¹⁰. Takie też rozumowanie prezentował Benedykt XVI, dodając, że „główne instytucje w Kościele są charyzmatyczne, a z kolei charyzmaty muszą w taki czy inny sposób być zinstytucjonalizowane, by była zapewniona spójność i ciągłość”¹¹.

W drugiej części listu autorzy podkreślają, że jedność darów charyzmatycznych i hierarchicznych wypływa z ich zakorzenienia w ekonomii zbawienia, gdyż misja Słowa Wcielonego jest nierozdzielnie związana z misją Ducha Świętego. Nie ma innej ekonomii niż ta, którą realizował Logos, ukrzyżowany i zmartwychwstały¹². Ekonomia Kościoła realizuje się zatem w jedności Słowa Wcielonego i Ducha Świętego. Nie ma zatem odrębnego „Kościoła Ducha” i Kościoła hierarchicznie-instytucjonalnego, gdyż misja Jezusa implikuje działanie Ducha¹³.

Jedność pomiędzy darami łatwiej zrozumieć w sakramencie kapłaństwa, z którego wyłania się relacja ze zbawczym działaniem Chrystusa (ustanowienie Eucharystii, władza odpuszczania grzechów, władza apostołska z zadaniem głoszenia Ewangelii i udzielania chrztu) a prawdą potwierdzającą, że każdy sakrament jest udzielany w mocy Ducha¹⁴. Dlatego dary charyzmatyczne udzielane przez Parakleta są powiązane z nowym życiem w Chrystusie, gdyż wszyscy członkowie stanowią część Jego Ciała¹⁵. Paraklet rozdaje poprzez sakramenty zbawczą łaskę ofiarowaną przez Chrystusa i udziela charyzmatów. Przemieniające działanie Ducha Świętego jako ognia przedstawia w wyjątkowy

8 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 8.

9 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 8.

10 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 9.

11 Benedykt XVI, *Wasz ruch zrodził się z nowego spotkania z Chrystusem*. Przemówienie do członków Ruchu Komunia i Wyzwolenie (24.03.2007), „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 28 (2007) nr 6, s. 35.

12 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 11.

13 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 11.

14 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 12.

15 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 12.

sposób tradycja syryjska. Gdy mocą Ducha chleb przemienia się w ciało, Jego działanie dociera także do wierzących¹⁶.

Miejszem, gdzie istnieje relacja między darami hierarchicznymi i charyzmatycznymi, jest Kościół. On jest ludem zjednoczonym w oparciu o jedność Ojca, Syna i Ducha oraz ukierunkowanym na pełny udział wiernych w komunii i misji ewangelizacyjnej¹⁷. Źródłem zaś jedności wiernych w Chrystusie jest Duch, który tworzy komunie i stwarza między wiernymi przepływ miłości. Działanie Ducha uzewnętrznia się w słowie Bożym i sakramentach, na których opierają się dary hierarchiczne i charyzmatyczne¹⁸. W ten sposób Kościół ożywiony Duchem Świętym jest uporządkowaną jednością wyrażoną na poziomie darów hierarchicznych stabilnych samych z siebie oraz darów charyzmatycznych niezagwarantowanych na zawsze, ale niezbędnych w misji Kościoła¹⁹. Trzeba podkreślić, że dary hierarchiczne pochodzą od samego Chrystusa, o czym mogli przekonać się apostołowie, dlatego przekazywanie ich należy odnieść do pełni sakramentu kapłaństwa, udzielonego przy święceńcach biskupich. W osobach biskupów i kapłanów jest obecny Chrystus, który za ich pośrednictwem głosi słowo Boże i udziela sakramentów. W ten sposób w sakramencie święceń namaszczenie kapłańskie upodabnia ich do Chrystusa Kapłana, aby działali w Jego Osobie²⁰. Dary hierarchiczne są udzielane po to, aby w Kościele – Komunii nie zabrakło nigdy łaski w sakramentach, głoszeniu słowa Bożego i opiece duszpasterskiej²¹. Dary charyzmatyczne natomiast są rozdzielane przez Ducha, aby łaska sakramentalna przynosiła owoce w życiu uczniów Jezusa, rodząc między nimi bliskość i duchowe więzi²². Autorzy listu podkreślają ponadto, że są takie charyzmaty, które nie wymagają regulacji, ale nie brakuje takich, które ze względu na oryginalność muszą zostać zbadane. W tym celu wskazano kryteria, które pozwalają je ocenić. Spośród nich należy wymienić: prymat powołania każdego chrześcijanina do świętości, zaangażowanie misyjne w głoszenie Ewangelii, wyznanie wiary katolickiej, świadectwo rzeczywistej komunii z całym Kościołem, uznanie i szacunek dla wzajemnej komplementarności innych komponentów charakterystycznych w Kościele,

16 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 12.

17 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 13.

18 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 13.

19 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 13.

20 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 14.

21 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 14.

22 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 16.

akceptacja czasu próby w rozeznawaniu charyzmatyków, obecność darów duchowych oraz wymiar społeczny ewangelizacji²³.

Mówiąc praktycznie, w relacjach między darami hierarchicznymi i charyzmatycznymi obowiązuje wzajemne odniesienie, ale pasterze rozpoznają i potwierdzają charyzmaty u tych, którzy nimi służą²⁴. Biskupi są bowiem odpowiedzialni za zachowanie autentyczności wiary chrześcijańskiej. Powinni czuwać, aby żadne błędy nie rozprzestrzeniły się wśród powierzonych im wiernych. Charyzmaty natomiast są dane nie tylko dla Kościoła partykularnego, ale dla całego Kościoła powszechnego, dzięki czemu przyczyniają się do owocniejszej posługi wynikającej z sakramentów oraz dają początek różnego rodzaju zrzeczeniom świeckich²⁵. Darów hierarchicznych nie można zatem zrozumieć bez charyzmatycznych, i odwrotnie, gdyż są nieodzowne w działalności nowych ruchów i stowarzyszeń religijnych. Duch Święty szafuje nimi, kiedy i jak chce, oraz daje temu, komu chce. Nie są one jednak osobistym zamiłowaniem, predyspozycją czy naturalnym uzdolnieniem, ale specjalną łaską w Kościele. Gdy są prawdziwe, nie sprzeciwiają się darom hierarchicznym, lecz wraz z nimi pomagają kierującym Kościołem lepiej odpowiadać na wyzwania czasów.

Instytucja a charyzmat w historii

Dokument Kongregacji Nauki Wiary o relacjach między darami hierarchicznymi a charyzmatycznymi przypomina, że pochodzą one od Boga, dzięki którym Kościół rozwija się i ubogaca. Służą one całej wspólnoty, aby mogła podążać drogą Chrystusa, który zjednoczony z Duchem Świętym tworzy jedność. Taki przykład wcielenia w życie darów ukazali apostołowie, otrzymując od Chrystusa polecenie, aby głosić słowo Boże w mocy Jego Ducha. Ta praktyka jedności rozwijała się w ciągu wieków, przynosząc bogate owoce w głoszeniu Ewangelii, czego wyrazem były nowe zakony i zgromadzenia. Chociaż dokument ich nie wymienia, to założyciele tych stowarzyszeń eklezjalnych, wsłuchując się w Ducha Świętego, otrzymywali światło potrzebne do rozpoznania znaków czasu, które z kolei przedstawiali pasterzom, by otrzymać od nich aprobatę, realizując dary charyzmatyczne w posłuszeństwie hierarchii.

23 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 16.

24 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 20.

25 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 22.

Święty Franciszek z Asyżu jest jednym z takich Bożych mężów, który otrzymany od Boga charyzmat poddał ocenie Kościoła. Aby uzyskać zgodę na złożenie zakonu, udał się do papieża Innocentego III. Spotkanie było opatrnościowe, gdyż papież bez wahania wyraził zgodę, odczytując w śnie, którego doświadczył, że upadająca bazylika laterańska oznacza aktualny stan Kościoła, a człowiek podtrzymujący ją ramionami to przybyły do niego Franciszek. W ten sposób Namieśnik Chrystusa ocenił to spotkanie zgodnie z duchem wiary oraz w perspektywie budowania Kościoła²⁶, natomiast franciszkanie znaleźli u niego poparcie dla swojej działalności zgodnie z duchem zakonodawcy. Biedaczyna z Asyżu posłuszeństwem nie tylko okazał papieżowi szacunek i synowską miłość, lecz nakazał także współbraciom, aby byli posłuszni wszystkim jego następcom²⁷. Święty Franciszek swoim stylem życia przyczynił się do odnowy Kościoła, gdyż podjęty przez niego charyzmat ubóstwa na nowo wybrzmiał w rozwoju Kościoła.

Wiek XX, a wraz z nim Sobór Watykański II, przyniósł zmiany w Kościele w wielu kwestiach. Nie byłoby ich bez s. Eleny Guerry, oblatki Ducha Świętego, czującej wewnętrzne przynaglenie, aby intensywniej wzywać Ducha Świętego. Tworzyła ona grupy modlitewne, zwane „stałymi wieczernikami”, czyli zainauguowała „w Kościele prawdziwy dom adoracji, światowy wieczernik. Tym sposobem wierni złączeni z Matką Bożą, która z apostołami modliła się gorąco w wieczerniku jerozolimskim, będą błagać Ducha Świętego, w nieustającym «przyjdź», o upragnioną odnowę oblicza Ziemi”²⁸. Wewnętrznymi natchnieniami zakonnica podzieliła się z papieżem Leonem XIII, śląc regularnie do niego listy. Zachęcony jej prośbami papież wydał w 1895 roku dokument *Provida Matris Charitate*, nakazując sprawować nowennę do Ducha Świętego będącą przygotowaniem do uroczystości Zesłania Ducha Świętego, bez której dzisiaj nie można sobie wyobrazić przygotowań do tego święta. Dwa lata później natomiast napisał encyklikę *Divinum illud munus*, prawdziwą sumę teologiczną, by 1 stycznia 1901 roku za namową zakonniczy zwrócić się z błagalnym wezwaniem do Ducha Świętego, śpiewając uroczystie *Veni Creator Spiritus* oraz wołając o nową Pięćdziesiątnicę. Tego samego dnia w amerykańskiej

26 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 17.

27 Wstęp, w: Reguła niezatwierdzona, 3–4.

28 Cyt. za: A. Lumini, *Apostolka Ducha Świętego*, https://opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/or201611_guerra (26.02.2021).

miejsowości Topeca odnotowano pierwsze po wielu wiekach wylanie darów Ducha Świętego²⁹.

Papież Leon XIII potrafił odczytać znaki czasów, jakim były natchnienia s. Eleny Guerry, co znalazło odzew w jego nauczaniu o charyzmatach, o czym wspomina list *Iuvenescit Ecclesia*. W ten sposób dostrzega się, w jaki sposób dary charyzmatyczne i instytucjonalne łączyły się w całość, nie stwarzając Bożemu działaniu żadnych przeszkód. Więcej, papież poprzez otwarcie się na głos skromnej zakonnicy, zainaugurował wylanie Ducha, który obejmuje rozproszone Kościoły i przynosi im odnowę.

Głosu s. Eleny Guerry słuchał także św. Jan XXIII, który 26 kwietnia 1959 roku ogłosił ją pierwszą błogosławioną, a przed rozpoczęciem soboru watykańskiego II modlił się do Ducha Świętego. W ten sposób otworzył Mu drzwi, aby wskazał i przypomniał treści potrzebne dla odnowy Kościoła. Jedną z nich były charyzmaty, które istniały nie tylko w pierwszych wiekach chrześcijaństwa, ale nie przestały być obecne w czasach współczesnych³⁰. Duch jako główny Architekt jedności Kościoła wpływa na lud Boży, pociągając go ku Stwórcy. Dlatego lata po soborze watykańskim II ukazały na nowo rolę Parakleta, co zaowocowało powstaniem wielu wspólnot modlitewnych. Są nimi: Cursillos, Ruch Focolari, Wspólnota neokatechumenalna, *Comunione*

29 Tego dnia w Topeka pastor Charles Fox Parham modlił się ze studentami z Bethel College i Bible School. W trakcie modlitwy z włożeniem rąk jedna ze studentek, Agnes Ozman, otrzymała dar języków. Daru tego doświadczyli także pozostali studenci. Wydarzenie to jest powszechnie uznawane za początek pentekostalizmu, tj. chrześcijaństwa zielonoświątkowego lub inaczej charyzmatycznego. 9 kwietnia 1906 roku w Los Angeles grupa osób przy pastarze Williamie J. Seymourze otrzymała dar języków. Od 1958 roku w odłamach Kościołów reformowanych zaczął się szerzyć ruch charyzmatyczny. Jako początek Ruchu Odnowy w Duchu Świętym przyjmuje się w Kościele katolickim wydarzenie na uniwersytecie w Pittsburgu 6 stycznia 1967 roku. Po spotkaniu Ralfa Keifera z żoną i ich znajomym Patrickiem Bourgeoisem z prezbiterianami (Betty Shomaker i Florence Dodge), proszącymi ich o modlitwę, również oni otrzymali dar mówienia językami.

30 Apostoła narodów podaje katalog charyzmatów głównie w Liście do Rzymian i do Koryntian (1 Kor 12, 8n). Koryntianom przypomina o mądrości słowa, umiejętności poznawania, wierze, darze uzdrawiania, czynienia cudów, prorocत्वie, rozeznawaniu duchowym, darze języków i łasce ich tłumaczenia (1 Kor 12, 8–10). W Liście do Rzymian (12, 7–8) wyróżnia natomiast dar posługi diakona, dar umacniania, posługę rozdawania, przełożęństwo oraz dzieła miłosierdzia. Mówi przy tym, że należałoby dodać jeszcze charyzmat wiary i nadprzyrodzonej ufności, także łaski uzdrawiania w Duchu, czyli dar leczenia lub dokonywania cudów. Stanowczo podkreśla dzieła miłosierdzia, jakie ujawniają się w służebnej miłości i poświęceniu dla wszystkich, których Bóg stawia na naszej drodze.

e *Liberazione*, Ruch Światło-Życie, Ruch Odnowy w Duchu Świętym oraz wiele innych. Zatwierdzone przez pasterzy Kościoła potwierdzały, że charyzmaty pochodzące od Ducha Świętego nie są po to, aby je gasić, ale korzystać z ich bogactwa. Jako przełożeni okazali czujność i odpowiedzialność za powierzone od Boga dary, dzięki czemu nie zostały przeoczone. W ten sposób ruchy te przyczyniały się do odnowy życia religijnego w świecie. Podobnie jak w czasach średniowiecza, oświecenia czy w XIX wieku powstawały zakony, tak wiek XX dał głos osobom świeckim.

Co nam mówią powyższe fakty? Z jednej strony elementy instytucjonalne są nieodzowne, gdyż bronią przed anarchią organizacyjną i doktrynalną, czyli przed pewnego rodzaju nieokreślonością i mglistością obecną w początkowej fazie charyzmatów³¹, a z drugiej strony ograniczając działania Ducha Świętego wyłącznie do hierarchii, nie odczyta się znaków Boga adresowanych do człowieka. Na dodatek zbytne trzymanie się litery prawa jest szkodliwe dla samych instytucji, gdyż Duch działa nieustannie w Kościele i czuwa nad jego rozwojem.

Świeccy i duchowni w Ruchu Odnowy w Duchu Świętym

Ruch odnowy charyzmatycznej jest jednym z wielu powstałych po soborze watykańskim II; przeniknął prawie do wszystkich krajów, stając się „szansą dla Kościoła i świata”. Kościół potrzebuje bowiem członków w katolickich wspólnotach charyzmatycznych. Charakterystyką działania Parakleta było to, że rozlał się On na ludzi świeckich i sprawił w nich pogłębienie więzi z Chrystusem. Świeccy głębiej poznali Ducha i dzięki Niemu przypomnieli, że miłość do Niego zbliża do Kościoła. Ponadto członkowie Odnowy stawiali sobie za zadanie życie modlitwą, bycie w jedności z biskupami, formację teologiczną oraz przemyślenia na temat nieodzownej roli kapłanów we wspólnotach. W ten sposób – zgodnie z zaleceniem dekretu *Apostolicam actuositatem* zawartym w liście *Iuvenescit Ecclesia* – każdy wierzący bierze na siebie prawo i obowiązek wykorzystania [charyzmatów] w Kościele w świecie dla dobra ludzi i budowania Kościoła, w wolności Ducha Świętego³². Oddziaływanie świeckich spotkało się na początku ze słabym odzewem ze strony kapłanów

31 S. Moysa, *Napełnieni Duchem Świętym*, Poznań 1982, s. 120.

32 Por. Sobór Watykański II, Dekret *Apostolicam actuositatem*, nr 3.

i biskupów, ale z czasem wielu z nich odnalazło w ruchu swe miejsce i wpływało na jego rozwój.

Pentekostalizacja: szansa czy zagrożenie?

Chociaż relacje między darami charyzmatycznymi a hierarchicznymi nie powinny przynosić napięć, to życie niesie ze sobą różne nieporozumienia i uprzedzenia. „Nowe” nie jest łatwe do przyjęcia, gdyż zmienia ustalone schematy i proponuje nowe rozwiązania. Ruch charyzmatyczny dzięki aprobacie pasterzy znalazł swe miejsce w Kościele, mimo to pojawiły się również głosy krytyczne wobec ruchów charyzmatycznych, szczególnie wobec Odnowy w Duchu Świętym. Zarzuty sprowadzają się do tego, że członkowie odnowy upodobiają się do Kościoła protestanckiego, wchłaniając zniekształcenia pentakostalne. Dlatego pentekostalizacja przedstawiana jest jako zagrożenie dla tożsamości Kościoła katolickiego³³. Tymczasem Duch Święty jest nieodzowny w działalności Kościoła. Jest Dawcą darów. Kościół nie istnieje bez Ducha Świętego, podobnie jak człowiek nie istnieje bez duszy. Pewien włoski biskup powiedział, że „bez Ducha Świętego [...] Kościół jest zwykłą organizacją, władza – dominacją, misja – propagandą, kult – wspomnieniem, postępowanie chrześcijańskie – moralnością niewolniczą. Tymczasem z Duchem Świętym [...] Kościół oznacza jedność trynitarną, władza jest służbą, misja – Zielonymi Świątkami, liturgia – pamiątką i antycypacją (przedsmakiem nieba), działanie ludzkie – przebóstwieniem”³⁴. Duch Święty jest Reżyserem działań Kościoła, dlatego charyzmaty są tym, co jest niezbędne dla jego posługi. Ważne, by pamiętać, że ten sam Duch, który udziela charyzmatów, kieruje również Kościołem. Dlatego charyzmaty służą zawsze pożytkowi wspólnoty. Kto kocha Kościół, posiada Ducha, spotyka Chrystusa i żyje Nim. „Tyle ma się Ducha Świętego, ile się kocha Kościół Chrystusa” – przypieczętuje św. Augustyn, któremu Kościół nadał tytuł doktora³⁵.

33 Por. A. Siemieniowski, M. Kiwka, „*Na fundamencie apostołów i proroków*”. *Przebudzenie biblijnego Kościoła*, Wrocław 2018, s. 111–131.

34 Ignacy z Latakii, *Przemówienie na III Światowym Zgromadzeniu Kościołów*, lipiec 1968, w: *The Uppsala Report*, Genowa 1969, s. 298.

35 Augustinus Hipponensis, *In Ioannis Evangelium tractatus*, 32, 8, w: *Sancti Aurelii Augustini opera omnia*, t. 3, ed. J.-P. Migne, kol. 1645 (*Patrologiae Cursus Completus. Series Latina*, 35).

Ta doktryna eklezjalno-pneumatologiczna nie jest odosobniona. Pozytywną ocenę ruchów charyzmatycznych wystawił kard. Joseph Ratzinger, który stwierdził, że „fenomen pentekostalizacji, powstały w łonie świata protestanckiego, przyjął się, w odmiennej formie, w Kościele katolickim pod nazwą Odnowa Charyzmatyczna. Podczas gdy z jednej strony fala racjonalizmu i nowego oświecenia wstrząsała Kościołem katolickim i rozprzestrzeniała się jak mróz na życie wiary, we wspólnotach charyzmatycznych i w innych ruchach, które miały świadomość bycia darem Ducha Świętego dla Kościoła, doświadczano z radością nowej Pięćdziesiątnicy i nowej obecności Ducha”³⁶. Z wypowiedzi przyszłego papieża wynika, że Kościół katolicki nie wchłonął zniekształconego pentakostalizmu ani nie odszedł od prawd wiary. Potwierdził tylko słuszność obranej drogi soborowej i otrzymanych łask Ducha Świętego dla odnowy Kościoła. Przejawiła się ona w narodzinach nowych ruchów kościelnych, których w historii Kościoła nigdy nie było tak dużo. Nie są one dziełem człowieka, ale Boga, który wspomaga i ubogaca Kościół. Sobór Watykański II i powstałe nowe ruchy przyniosły nową Pięćdziesiątnicę, która ożywiła Kościół i wniosła odnowę, pokazując odejście od utartych schematów. A ponieważ żadna wspólnota nie jest doskonała, gdyż Kościół jest społecznością grzeszników, a świętym jest tylko Chrystus i Jego Matka, trzeba liczyć się z różnego rodzaju mankamentami w jego działaniu. Drobnostki te nie mogą przysłonić dobra, jakie zrodziło się w Kościele. Odnowa charyzmatyczna i inne ruchy weszły w codzienność ludzkiego życia, ukazując wiarę nie tylko w domu rodzinnym, ale w przestrzeni publicznej. Wiara sprawiła, że wielu ludzi zostało pociągniętych do Boga, poznając Go i obierając Go Panem swego życia. Dlatego dla kard. Ratzingera pentekostalizacja, która w Kościele katolickim przyjęła formę Odnowy Charyzmatycznej, nie stanowi w pierwszym rzędzie zagrożenia, lecz jest dobrym przejawem odnowy Kościoła. „W sercu świata wyjałowionego przez racjonalistyczny sceptycyzm narodziło się nowe doświadczenie, przeżycie Ducha Świętego, które pobudziło do odnowy prawie cały świat”³⁷ – napisał Joseph Ratzinger. Duch bowiem – przypominają liderzy Odnowy w Duchu – prowadzi do Syna i Ojca i pozwala odejść od intelektualizmu, nadaje komunikatywność i uwzględnia rolę ciała, uwalnia od ludzkich

36 J. Ratzinger, *Presentazione*, w: R. Cantalamessa, *Il canto dello Spirito. Meditazioni sul „Veni creator”*, Milano 2014.

37 J. Ratzinger, *Raport o stanie wiary. Z Ks. Kardynałem Josephem Ratzingerem rozmawia Vittorio Messori*, Marki 1986, s. 57.

względów i ułatwia wyjście poza tabu mieszczańskiej powściągliwości”³⁸. Bez Ducha chrześcijanie nie doświadczą przemiany i wzrostu świętości. On jest jej Budowniczym.

Zafascynowany ruchem był także św. Jan Paweł II, który powiedział, że „Katolicka Odnowa Charyzmatyczna jest jednym z wielu owoców Drugiego Soboru Watykańskiego, który, podobnie jak Zesłanie Ducha Świętego, prowadzi do nadzwyczajnego rozkwitu w życiu Kościoła grup i ruchów szczególnie wrażliwych na działanie Ducha. Jakże nie dziękować za duchowe owoce, jakie wydała Odnowa w Kościele i w życiu wielu ludzi? Jakże wielu wiernych świeczkich mężczyzn, kobiet, młodych ludzi, dorosłych i starszych wiekiem – doświadczyło zdumiewającej mocy Ducha Bożego i jego darów! Jak wielu ludzi na nowo uwierzyło i odkryło radość płynącą z modlitwy, moc i piękno Słowa Bożego i w odpowiedzi na te doświadczenia włączyło się z oddaniem w misję Kościoła. Życie jakże wielu ludzi uległo głębokiej przemianie?”³⁹ Ten sam papież pod koniec swojej pierwszej adhortacji apostołskiej *Catechesi tradendae* (1979) napisał: „Odnowa w Duchu będzie prawdziwa i da Kościołowi prawdziwą płodność nie przez to, że wzbudzi nadzwyczajne dary i charyzmaty, lecz przez to, że na zwykłych ścieżkach życia doprowadzi jak najwięcej wiernych do cierpliwego, pokornego i wytrwałego wysiłku, by coraz lepiej poznać tajemnicę Chrystusa i świadczyć o niej”⁴⁰. Papież świadomy tego, że nie wszyscy są obdarzeni nadzwyczajnymi darami, przypomina drogę zwyczajności, polegającej na pełnieniu cnót i byciu wiernym Bożemu słowu. Na niej także zawsze jest obecny Duch, który pociesza ludzkie serca i wlewa nadzieję zdolną przełamać wszelkie bariery.

Potrzeba kapłanów pneumatyków

W liście *Iuvenescit Ecclesia* znajdujemy stwierdzenie, że „również kapłani mogą znaleźć w uczestnictwie w instytucie charyzmatycznym czy to odwołanie do znaczenia swojego chrztu, poprzez który stali się dziećmi Bożymi, jak i swego powołania i specyficznej misji. Wierny, który przyjął święcenia, może znaleźć w danym zrzeszeniu eklezjalnym siłę i pomoc, aby dogłębnie żyć tym, czego od niego wymaga jego szczególna posługa czy to wobec całego Ludu Bożego,

38 Por. Y. Congar, *Wierzę w Ducha Świętego*, tł. L. Rutowska, t. 2, Warszawa 1997, s. 189.

39 O. Pestare, *Znak nadziei dla wszystkich ludzi. Katolicka Odnowa Charyzmatyczna w sercu Jana Pawła II*, Łódź 2006, s. 12.

40 Jan Paweł II, Adhortacja, *Catechesi tradendae*, nr 72.

a zwłaszcza tej jego części, która jest jemu powierzona, ale także w odniesieniu do szczerego posłuszeństwa należnego swemu ordynariuszowi zgodnie z wyznaczoną misją⁴¹. Ruch odnowy charyzmatycznej daje taką możliwość, aby kapłani świadectwem życia przyciągali innych do Boga, dając czytelne świadectwo słowem i czynem. Poszukiwani są mocni Duchem, którzy niosą zaufanie niepotrafiącym rozwiązać trudnych problemów związanych z wiarą i moralnością oraz mogą pomóc wiernym wyjść z różnorodnych uzależnień i znaleźć Boga.

Jednym z nich był o. Emilien Tardif, uzdrowiony przez grupę członków należących do Odnowy, który oddał się głoszeniu królestwa Bożego, a jego wysiłki ewangelizacyjne na całym świecie przyniosły zaskakujące owoce w postaci wielu nawróceń i uzdowień, znajdując wsparcie także u pasterzy Kościoła. Do takich działań predestynuje kapłanów wzór Chrystusa, który uzdrawiał chorych, ale także otrzymana łaska chrztu świętego. Dlatego w ruchu odnowy charyzmatycznej uwidocznił się chrzest w Duchu Świętym, w wyniku którego dokonuje się nagła przemiana wewnętrzna oraz ujawniają się charyzmaty. Ojciec Raniero Cantalamessa powie, że chrzest w Duchu Świętym jest „prostym i potężnym środkiem odnowy życia milionów wierzących w niemal wszystkich Kościołach chrześcijańskich. Nie da się zliczyć ludzi, którzy byli chrześcijanami tylko z nazwy, a dzięki temu doświadczeniu stali się chrześcijanami rzeczywistymi, oddanymi modlitwie uwielbienia i sakramentom, zaangażowanymi w ewangelizację i gotowymi podjąć się zadań duszpasterskich w parafii. Jest to prawdziwe nawrócenie od letniości do gorliwości!”⁴². Takiej duchowej głębi doświadczyli kapłani i biskupi, którzy na nowo rozpalali w sobie charyzmat nałożenia rąk w imię słów skierowanych niegdyś przez św. Pawła w liście do Tymoteusza: „przypominam ci, abys rozpalil na nowo charyzmat Boży, który jest w tobie przez włożenie moich rąk” (2 Tm 1, 6). Tymoteusz sprawujący urząd biskupi w Efezie i słyszący od Pawła przypomnienie o otrzymanej łasce biskupiej, której owocność zależy od otwarcia się na nią, wiernie wcieli ją w życie.

Za Benedyktem XVI należy stwierdzić, że „kapłan powinien być «pneumatykiem», *homo spiritualis*, człowiekiem, którego wzbudził i dalej pobudza

41 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 22.

42 kh, Kard. Cantalamessa: *chrzest w Duchu potężnym środkiem odnowy życia milionów wierzących*, <https://archwwa.pl/wiadomosci/kard-cantalamessa-chrzest-w-duchu-poteznym-srodkiem-odnowy-zycia-milionow-wierzacych/> (26.02.2021).

Duch Święty”⁴³. Tę moc zdobywa się na modlitwie, gdyż ona pozwala wnikać w Boską obecność i odczytać znaki czasu. Odkrywając Ducha, uświadamiamy sobie Jego siłę, którą dzieli się z Bożymi wybrańcami. Benedykt XVI jeszcze jako kardynał usłyszał od profesora z Paderborn, Heriberta Mühlena, który radość kapłaństwa odnalazł w odnowie charyzmatycznej, wyznając: „w ten sposób doznałem radości i łaski płynącej ze spotkań z młodymi ludźmi poruszonymi mocą Ducha Świętego. Przekonałem się, że w momencie trudnym dla Kościoła, kiedy mówiło się o «zimie Kościoła», Duch Święty przygotowywał nową wiosnę, a w sercach młodych budziła się radość z faktu bycia chrześcijanami, doświadczenie żywej wiary, radość z przynależności do katolicyzmu, z życia w Kościele, który jest żywym Ciałem Chrystusa i pielgrzymującym ludem Bożym”⁴⁴. To cenne świadectwo, gdyż ukazuje skuteczność i nieodzowność charyzmatów kształtujących świętość w poszczególnych osobach i wpływających na życie całego Kościoła.

W czasach, w których żyjemy, wciąż aktualne są słowa św. Pawła zapisane w Liście do Tymoteusza: „Ducha nie gaście, prorocтва nie lekceważcie. Wszystko badajcie, a co szlachetne – zachowujcie” (5, 19–21). Charyzmaty są niezbędne w rozwoju Kościoła, nie trzeba się ich lękać, gdyż dobrze rozpoznane eliminują obawę przed wypaczeniami⁴⁵. Dlatego list *Iuvenescit Ecclesia* wylicza wszelkie kryteria rozeznawania darów charyzmatycznych, by móc dokonać właściwych wyborów⁴⁶.

Na kapłanach i biskupach ciąży zatem odpowiedzialność za to, by sami, na mocy święceń obdarzeni charyzmatami, rozpoznawali je u innych, żyjących duchem Ewangelii. Wszyscy bowiem odnawiają Kościół, docierając do innych ze słowem Bożym i głosząc go z mocą.

Trudne doświadczenia charyzmatyków

Sprawa charyzmatów otrzymywanych przez założycieli zrzesseń wiernych, ruchów kościelnych i nowych wspólnot wpisuje się w dzieje Kościoła. Od początku istnienia Duch Święty obdarzał Kościół nowymi darami, aby przyciągać

43 J. Kard. Ratzinger, *Kościół: pielgrzymująca wspólnota wiary*, tł. W. Szymona, Kraków 2005, s. 164.

44 J. Ratzinger/Benedykt XVI, *Nowe porywy Ducha: Ruchy odnowy w Kościele*, Kielce 2006, s. 58–60.

45 S. Moysa, *Napełnieni Duchem Świętym*, s. 123.

46 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 22.

ludzi do Boga. Rozkwitające w Jerozolimie w czasie zesłania Ducha Świętego zostały nazwane „darami zaślubin” Chrystusa z Jego oblubienicą-Kościółem. Zarówno św. Łukasz w *Dziejach Apostolskich*, jak i św. Paweł w listach, daje świadectwo ich rozlania się na wczesny Kościół. Święty Jan Paweł II napisał, że różnorodność charyzmatów w Kościele jest odpowiedzią Boga na potrzeby człowieka, świata i Kościoła, i w tym celu powinny być używane. Ich lista nie jest zamknięta, gdyż – jak zaświadcza historia Kościoła – pojawiają się nowe dary: ekstazy, lewitacje, stygmaty, transwerbacje (przebicie serca), objawienia, znajomość ludzkich dusz, bilokacje, opanowania anielskie, a nawet dar poezji⁴⁷.

Doświadczenie chrześcijan uczy, że z charyzmatami wzrasta wierność Chrystusowi i otwarcie się na inspiracje Ducha, a także pokora i ohotne przyjmowanie krzyża. Ci, którzy je otrzymywali, przechodzili w życiu trudne etapy, doświadczając niezrozumienia i utrapienia ducha, co świadczy o związku charyzmatu z krzyżem, o czym przypomina list *Iuvenescit Ecclesia*⁴⁸. Zanim charyzmaty wydały obfity owoc w postaci ruchów, pionierzy ruchu ekumenicznego, liturgicznego i biblijnego, czyli tzw. nowej teologii lat 50., doświadczali niezrozumienia i odrzucenia⁴⁹. Byli nieraz obiektem sankcji. Jednym z nich był francuski dominikanin Henri de Lubac, który doświadczając wielu przykrości, napisał wspaniałe medytacje o Kościele⁵⁰. Tacy jak on potwierdzają prawdę o tym, że prawdziwe Boże dzieła rodzą się w bólach, ale na końcu przyczyniają się do bogactwa Kościoła. Potrzebna jest jednak wiara i cierpliwość, aby wytrzymać niełatwy czas i zrozumieć, że światło przyświecające pisaniu ksiązek pochodzi od Boga i zostało potwierdzone przez hierarchów. W ten sposób Duch Święty prowadzi Kościół ku pełni prawdy, udziela mu

47 Ten ostatni otrzymała s. Roberta Zofia Babiak, jedna z mistyczek, która podczas nowenny do Ducha Świętego dołączyła prośbę o dar pisania listów. Jednak – jak pisze – w dniach nowenny nie pomyślała ani razu, czy otrzyma ten dar. W ostatnim dniu jedna z zakonnice poprosiła ją, aby napisała życzenia dla s. Mistrzynie. Wzruszona łaskawością Ducha, płakała z nadmiaru wdzięczności, gdyż udało jej się napisać wiersze.

48 Por. Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 18; Sacra Congregatio Pro Religiosis et Institutis Saecularibus. Sacra Congregatio Pro Episcopis, *Notae directivae pro mutuis relationibus inter episcopos et religiosos in Ecclesia*, nr 12, „Acta Apostolicae Sedis” 70 (1978), s. 480–481; por. Jan Paweł II, *Wiele charyzmatów i ruchów, ale jedna misja. Przemówienie do członków ruchów kościelnych i nowych wspólnot w wigilię Zesłania Ducha Świętego*, 30.05.1998, nr 6, „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 19 (1998) nr 8–9, s. 38.

49 Por. S. Moysa, *Napełnieni Duchem Świętym*, s. 123.

50 Por. S. Moysa, *Napełnieni Duchem Świętym*, s. 123.

rozmaitych darów i charyzmatów oraz nieustannie odmładza mocą Słowa Boga, by rozpoznawać znaki czasu i wypełnić do końca Jego wolę.

Życie chrześcijanina mocą Ducha Świętego, który interweniuje w działanie wiernych, świadczy o oddaniu się Mu w ufności po to, by odkryć życie Boże i doświadczyć jego rozkwitu we własnym życiu. Chrześcijan predestynuje do tego łaska chrztu świętego. Wzorem metodycznego i wytrwałego wysiłku, prowadzącego do wzrostu duchowego, jest Maryja, która – czytamy w liście *Iuvenescit Ecclesia* – „potrafiła doskonale przyjąć i wykorzystać wszystkie łaski, którymi została nader obficie ubogacona przez Trójcę Przenajświętszą. [...] Wszystkie dzieci Kościoła mogą podziwiać jej pełne posłuszeństwo Duchowi Świętemu, posłuszeństwo w wierze bez skazy i w transparentnej pokorze. Maryja daje zatem świadectwo posłusznego i wiernego przyjęcia każdego daru Ducha”⁵¹. Do niej jako Matki Kościoła modlimy się, „aby przy Jej skutecznej pomocy i za potężnym wstawiennictwem, charyzmaty obficie rozdawane przez Ducha Świętego wśród wiernych mogły być przez nich posłuszenie przyjęte i wykorzystane dla życia i misji Kościoła oraz dla dobra świata”⁵². Dzięki niej bowiem trafnie odkrywa się oraz rozpoznaje dary hierarchiczne i charyzmatyczne, które prowadzą na szczyty świętości.

Życie chrześcijan, pełne mistycznych darów jest odpowiedzią na odwieczny plan zbawienia, gdyż współczesna epoka, szczególnie głodna Boga, czeka na Nauczyciela Prawdy i Jego wielorakie dary, które pragnie zachować dla ludzkości. Ciągłe potrzebni są hierarchowie pełni mocy Ducha i posłuszni hierarchom charyzmatycy.

* * *

Ścisła więź darów hierarchicznych i charyzmatycznych jest niezbędna dla jedności i odnowy Kościoła. Dary te, wywodzące się z tego samego źródła, jakim jest Duch Święty, zachowują Kościół w młodości. Dowodzi tego historia Kościoła, stale otwarta na charyzmaty, które Paraklet wzbudzał w różnych czasach, aby rozwiązywać problemy i dawać siłę do ich udźwignięcia. Wiek xx był czasem szczególnie działania Ducha Świętego, co zaowocowało powstaniem różnego rodzaju zrzeseń wiernych, ruchów kościelnych i nowych wspólnot, których członkowie zostali obdarzeni charyzmatami. We

51 Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 24.

52 Kongregacja Nauki Wiary, List *Iuvenescit Ecclesia*, nr 24.

wspólnotach charyzmatycznych kapłani i świeccy wzajemnie się umacniali, posługując otrzymanymi od Ducha darami i głosząc królestwo Boże. Wszelkie próby mówiące o szkodliwości ich działania są bezzasadne. Potwierdzają to uczestnicy Ruchu Odnowy w Duchu Świętym oraz wykładnia teologiczna Magisterium Kościoła.

Bibliografia

- Augustinus Hipponensis, *In Ioannis Evangelium tractatus*, w: *Sancti Aurelii Augustini opera omnia*, t. 3, ed. J.-P. Migne, Parisiis 1864, kol. 1379–1976 (Patrologiae Cursus Completus. Series Latina, 35).
- Benedykt XVI, *Wasz ruch zrodził się z nowego spotkania z Chrystusem. Przemówienie do członków Ruchu Komunia i Wyzwolenie* (24.03.2007), „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 28 (2007) nr 6, s. 35.
- Congar Y., *Wierzę w Ducha Świętego*, tł. L. Rutowska, t. 2, Warszawa 1995.
- Ignacy z Latakii, *Przemówienie na III Światowym Zgromadzeniu Kościołów*, lipiec 1968, w: *The Uppsala Report*, Genowa 1969, s. 290–302.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Catechesi tradendae*, 16.10.1979.
- Jan Paweł II, *Wiele charyzmatów i ruchów, ale jedna misja. Przemówienie do członków ruchów kościelnych i nowych wspólnot w wigilię Zesłania Ducha Świętego* (30.05.1998), „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 19 (1998) nr 8–9, s. 38.
- kh, *Kard. Cantalamessa: chrzest w Duchu potężnym środkiem odnowy życia milionów wierzących*, <https://archwwa.pl/wiadomosci/kard-cantalamessa-chrzest-w-duchu-potężnym-srodkiem-odnowy-zycia-milionow-wierzacych/> (26.02.2021).
- Kongregacja Nauki Wiary, *List Iuvenescit Ecclesia*, 15.05.2016.
- Lumini A., *Apostołka Ducha Świętego*, https://opoka.org.pl/biblioteka/T/Ts/swieci/or201611_guerra (26.02.2021).
- Moysa S., *Napełnieni Duchem Świętym*, Poznań 1982.
- Pesare O., *Znak nadziei dla wszystkich ludzi. Katolicka Odnowa Charyzmatyczna w sercu Jana Pawła II*, Łódź 2006.
- Ratzinger J. kard., *Kościół: pielgrzymująca wspólnota wiary*, tł. W. Szymona, Kraków 2005.
- Ratzinger J./Benedykt XVI, *Nowe porywy Ducha: Ruchy odnowy w Kościele*, Kielce 2006.
- Ratzinger J., *Presentazione*, w: R. Cantalamessa, *Il canto dello Spirito. Meditazioni sul „Veni creator”*, Milano 2014, s. 3–8.

Ratzinger J., *Raport o stanie wiary. Z Ks. Kardynałem Josephem Ratzingerem rozmawia Vittorio Messori*, Marki 1986.

Sacra Congregatio Pro Religiosis et Institutis Saecularibus. Sacra Congregatio Pro Episcopis, *Notae directivae pro mutuis relationibus inter episcopos et religiosos in Ecclesia*, „Acta Apostolicae Sedis” 70 (1978), s. 473–506.

Siemieniowski A., Kiwka M., „*Na fundamentach apostołów i proroków*”. *Przebudzenie biblijnego Kościoła*, Wrocław 2018.

Abstrakt

Znaczenie darów hierarchicznych i charyzmatycznych w świetle wybranych ruchów kościelnych

Dary hierarchiczne i charyzmatyczne, które odczytujemy w Nowym Testamencie, są konieczne, aby nowe stowarzyszenia eklesjalne odnawiały się i rozwijały Kościół. Fundamentem tego rozwoju jest współpraca między hierarchią kościelną a charyzmatykami obszernie opracowana w liście *Iuvenescit Ecclesia*. Nie jest ona możliwa bez pomocy Ducha Świętego, który uzdrawia i buduje ludzkie więzi. Taką współpracę między pasterzami a charyzmatykami zauważamy w historii Kościoła, w tworzeniu zakonów i ruchów kościelnych. Sobór Watykański II przyniósł na nowo powiew Ducha Świętego w postaci narodzin zrzesseń wiernych, ruchów kościelnych i nowych wspólnot, ukazując moc charyzmatów i świeżość Bożego działania w Kościele. Jednym z nich jest Katolicka Odnowa w Duchu Świętym, która otwierając się na dary Ducha Świętego, niosła i niesie dar odnowy ludzkich serc i doświadczenie obecności Boga. Znajduje ona wciąż zapotrzebowanie wśród świeckich, dlatego jej moc winna przedostać się do krwioobiegu Kościoła, by mógł on dalej ewangelizować i zmieniać ludzkie serca. Doświadczenie założycieli ruchów kościelnych i jego uczestników stanowi czytelne świadectwo dla głodnych Boga ludzi.

Słowa kluczowe: dar, charyzmat, hierarchia, Duch, więź, jedność, pentekostalizacja, odnowa

Abstract

*The importance of hierarchical and charismatic gifts
in the light of selected church movements*

The hierarchical and charismatic gifts that we read in the New Testament are necessary for the new ecclesial associations to renew and develop the Church. The foundation of this development is the cooperation between the church hierarchy and the charismatics, elaborated extensively in the letter *Iuvenescit Ecclesia*. It is not possible without the help of the Holy Spirit who heals and builds human bonds. We see such cooperation between pastors and charismatics in the history of the Church, in the formation of religious orders and ecclesial movements. The Second Vatican Council brought a new breath of the Holy Spirit in the form of the birth of associations of the faithful, ecclesial movements and new communities, showing the power of charisms and the freshness of God's action in the Church. One of them is the Catholic Renewal in the Holy Spirit, which, opening itself to the gifts of the Holy Spirit, carried and carries the gift of renewal of human hearts and the experience of God's presence. It is still in demand among the laity, therefore its power should enter the bloodstream of the Church so that it can continue to evangelize and change human hearts. The experience of the founders of church movements and its participants is a clear testimony for God-hungry people.

Keywords: gift, charism, hierarchy, Spirit, bond, unity, pentecostalization, renewal